

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αρ. Πρωτ. 6169/29.11.2018

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**ΑΠΟΦΑΣΗ
131/2018**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 2.10.2018 και ώρα 10:30 προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ξενοφώντα Μορώνη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη Δήμητρα Παπαδοπούλου, Καλλιόπη Διαμαντάκου, Ευαγγελία Μήτρου και Γεώργιο Σαρειδάκη. Απόντα τα μέλη Νικόλαος Κιάος, Βασίλειος Καραποστόλης και Γιώργος Πλειός, τα οποία είχαν προσκληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η αναπομπή από το Συμβούλιο της Επικρατείας της με αριθμό 577/2.12.2013 απόφασης του ΕΣΡ, με την οποία είχε επιβληθεί στην εταιρεία με την επωνυμία ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΛΗΘΙΝΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ χρηματική κύρωση ύψους 10.000 ευρώ για παραβιάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον ραδιοφωνικό σταθμό REAL FM Νομού Αττικής.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 179/14.5.2018, ο οποίος χρεώθηκε στον ειδικό επιστήμονα Γεώργιο Αναγνωσταρά. Ο Ειδικός Επιστήμονας υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 723/10.9.2018 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης παρέστη η πληρεξούσια δικηγόρος της εταιρείας, Μαρία Κωστοπούλου. Ερωτηθείσα από τον Πρόεδρο, η πληρεξούσια δικηγόρος δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς της. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να της παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την

8.10.2018 και ώρα 14.00 και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου 5262/8.10.2018 υπόμνημα.

Την 12.11.2018 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Παρέστησαν τα αυτά ως άνω μέλη της. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Βαρβάρα Χαραλαμπίκη, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ. Παρέστη επίσης και ο ανωτέρω εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικώς και αποχώρησε. Στην συνέχεια η Ολομέλεια:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του «άμεσου ελέγχου του κράτους» επί της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων.

2. Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί μπορούν να μεταδίδουν μέχρι δώδεκα το πολύ λεπτά διαφημιστικών μηνυμάτων και μεμονωμένων μηνυμάτων τηλεπώλησης ανά ωρολογιακή ώρα. Ειδικότερα, το άρθρο 23 παρ. 1 του Π.Δ. 109/2010 (το οποίο εφαρμόζεται αναλογικώς και επί των ραδιοφωνικών εκπομπών) προβλέπει τα εξής: *«Η αναλογία του χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων και μηνυμάτων τηλεπώλησης μέσα σε κάθε δεδομένη ωρολογιακή ώρα δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20%».*

3. Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί οφείλουν επίσης να μη μεταδίδουν συγκεκριμένες εμπορικές ανακοινώσεις. Ειδικότερα, το άρθρο 2 παρ. 1 περ. ι του Π.Δ. 109/2010 (το οποίο εφαρμόζεται αναλογικώς και επί των ραδιοφωνικών εκπομπών) προβλέπει τα εξής: *«Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νοούνται ως: ... ι) "Συγκεκριμενη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση": Η λεκτική ή με εικόνες παρουσίαση σε προγράμματα εμπορευμάτων, υπηρεσιών, της επωνυμίας, του εμπορικού σήματος ή των δραστηριοτήτων ενός παραγωγού εμπορευμάτων ή ενός πάροχου υπηρεσιών, εφόσον η παρουσίαση αυτή γίνεται από τον πάροχο υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων για διαφημιστικό σκοπό και ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά στο χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης. Η παρουσίαση αυτού του*

είδους θεωρείται ότι γίνεται σκοπίμως, ιδίως όταν γίνεται έναντι πληρωμής ή αναλόγου ανταλλάγματος». Εξάλλου, το άρθρο 10 παρ. 1 περ. α του Π.Δ. 109/2010 ορίζει τα εξής: «Οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις οφείλουν: α) να αναγνωρίζονται εύκολα ως τέτοιες. Απαγορεύονται οι συγκεκριμένες οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις».

4. Τέλος, κατά τα στοιχεία β και ε της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το ΕΣΡ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

II. Πραγματικό Μέρος

Με την με αριθμό 577/02.12.2013 απόφαση του ΕΣΡ, έγιναν δεκτά τα εξής: «Το ΕΣΡ έχει επιληφθεί της υποθέσεως κατόπιν καταγγελίας ιδιώτη. Κατά την 29.5.2013 ο ραδιοφωνικός σταθμός προέβαλλε διαφημίσεις: από 07:00 έως 08:00 ώρας διάρκειας 14 λεπτών και 39 δευτερολέπτων, από 09:00 έως 10:00 ώρας διάρκειας 14 λεπτών και 10 δευτερολέπτων, από 10:00 έως 11:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 14 δευτερολέπτων, από 15:00 έως 16:00 ώρας διάρκειας 15 λεπτών και 16 δευτερολέπτων, από 16:00 έως 17:00 ώρας διάρκειας 14 λεπτών, από 17:00 έως 18:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 22 δευτερολέπτων, από 18:00 έως 19:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 03 δευτερολέπτων, από 19:00 έως 20:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 59 δευτερολέπτων, από 20:00 έως 21:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 14 δευτερολέπτων και από 22:00 έως 23:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 01 δευτερολέπτων, δηλαδή πέρα του νομίμου ορίου των 12 λεπτών ανά ώρα. Κατά την ως άνω ημέρα, ως και κατά την επομένη ημέρα της 30.5.2013, διαρκούσης της αντιστοίχου ενημερωτικής εκπομπής, οι εκφωνητές αναφέρθηκαν επανειλημμένως στις υπηρεσίες του ΟΤΕ, στο προϊόν Benecol της εταιρείας Minerva, στις υπηρεσίες της Vodafone, στα γλυκά sweet n' balance της επιχειρήσεως Γιώτης, στο προϊόν tablet Galaxy note 8 της επιχειρήσεως Samsung. Πρόκειται περί χορηγιών οι οποίες προβλήθηκαν κατά τη διάρκεια ενημερωτικών εκπομπών καίτοι κατά τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 στοιχ. στ του Π. Δ/τος 100/2000 περί εναρμόνισης της ελληνικής ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 97/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30.6.1997 και την επί των τηλεοπτικών σταθμών εφαρμοσμένη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 5 του Π. Δ/τος 109/2010, περί εναρμόνισης της ελληνικής

ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ, δεν επιτρέπεται χορηγία σε προγράμματα ειδησεογραφίας και επικαιρότητας. Κατά τη διάρκεια των δύο επιμάχων εκπομπών οι εκφωνητές αναφέρθηκαν στις ως άνω υπηρεσίες και προϊόντα με τις φράσεις όπως: «την εκπομπή αυτή προσφέρει και σήμερα ο ΟΤΕ. Ψάχνετε τρόπο να δώσετε ώθηση στην επιχειρηματική σας δραστηριότητα; Υπάρχει ένας τρόπος και μάλιστα απλός και ανέξοδος. Η πρωτοβουλία «η επιχείρησή σου.gr» του ΟΤΕ σας δίνει την ευκαιρία να δημιουργήσετε το δικό σας site ή ηλεκτρονικό κατάστημα και να το προωθήσετε με email και sms καμπάνιας. Και όλα αυτά εύκολα, γρήγορα και κυρίως εντελώς δωρεάν για έναν ολόκληρο χρόνο. Μπείτε τώρα στο yourbusiness.gr και με πέντε απλά βήματα θα έχετε την επιχείρησή σας online», «Η Μινέρβα που δεν σκίζει μόνο στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό τα προϊόντα της γίνονται ανάρπαστα. Και η Μινέρβα φέρνει τώρα το νέο Benecol λευκό. Με το οποίο όλοι οι Έλληνες μπορούν να μειώσουν την χοληστερίνη τους απολαμβάνοντας την αγαπημένη τους γεύση. Το νέο Benecol λευκό είναι το μοναδικό ελληνικό τυροκομικό προϊόν με φυτικές στανόλες που μειώνουν αποδεδειγμένα την χοληστερίνη από 7% έως 10% στα πλαίσια μιας ισορροπημένης διατροφής. Μινέρβα Benecol λευκό, η νέα ελληνική πρόταση για την μείωση της χοληστερίνης», «όπως στην συντροφιά μας είναι και σήμερα η Vodafone η οποία αναγνωρίζει την επαγγελματική σας ταυτότητα, τις καθημερινές σας ανάγκες στην γρήγορη εξυπηρέτηση και για αυτό έχει κάποιον που σας γνωρίζει και τον γνωρίζετε. Όλοι οι επαγγελματίες πια στην Vodafone έχουν τον δικό τους άνθρωπο που τον ξέρουν με το όνομά του για να τους εξυπηρετήσει όποτε χρειάζονται. Η προσωπική σας εξυπηρέτηση με αυτόν τον τρόπο παίρνει πρωταγωνιστικό ρόλο. Καλέστε στο κέντρο εξυπηρέτησης εταιρικών πελατών Vodafone στο 1399 ή μπείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.vodafone.gr/business για να μάθετε λεπτομέρειες», «Βάλτε γλυκάκια sweet' n balance Γιώτης στο ψυγείο. Χωρίς ζάχαρη, φτιαγμένα με στέβια. Η στέβια παράγεται από φυτό, είναι το καλύτερο υποκατάστατο της ζάχαρης. Μέχρι στιγμής αυτό αποδεικνύουν οι έρευνες. Το πλέον αβλαβές. Τα γλυκάκια sweet' n balance Γιώτης έχουν χαμηλό γλυκαιμικό δείκτη, χαμηλό γλυκαιμικό φορτίο όπως λέγεται. Φυτικές ίνες, περιορισμένες θερμίδες και λιπαρά. Όταν λέω φάτε γλυκάκια δεν εννοώ να φάτε σκαφάκια, μια σκάφη γλυκά, εννοώ να γεμίσετε το ψυγείο σας και να τρώτε ένα. Μπορείτε να βάλετε τώρα στο ψυγείο μιλφέιγ, τούρτα κούκικς, παγωτάκια, μπορείτε να βάλετε κρέμα καραμελέ που πάει, να φάτε μισή κρέμα καραμελέ, ωραία, μια κρεμούλα να πάρετε το πάνω της το καμένο να το ευχαριστηθείτε, να ρίξετε και

νεράκι τώρα το καλοκαίρι παγωμένο μέσα, μπορείτε να φάτε μια βανίλια, μια σοκολάτα, έχει μια πολύ μεγάλη ποικιλία τα *sweet' n balance* Γιώτης. Με στέβια παρακαλώ. Βέβαια, μην έρθετε και με πάρετε τηλέφωνο και μου πείτε ότι ανέβηκε ο μετρητής γιατί εγώ με την πεθερά μου κάθισα κάτω και έφαγα ένα κιβώτιο. Καταλάβετε, έτσι; Και πάμε και στον διαβητολόγο μας και του δίνουμε και την διατροφή μας και δεν κάνουμε τρέλες», «Ένα μοναδικό *Samsung Tablet Festival* σας περιμένει το Σάββατο, μεθαύριο 1η Ιουνίου στα *Public* του *Mall Athens* στις δώδεκα το μεσημέρι με πρωταγωνιστή το νέο *tablet Galaxy Note 8*. Είναι το νέο *tablet* της *Samsung* με ιδανικές διαστάσεις, οθόνη νέας γενιάς, έξυπνο, *s-pen* -ξέρεις τι είναι το *s-pen*;- και καινοτομίες, όπως η τεχνολογία *reading mode*». Πρόκειται αναμφιβόλως περί χορηγιών, με προβολή των υπηρεσιών και προϊόντων των χορηγών, οι οποίες προβλήθηκαν παρανόμως σε ενημερωτική εκπομπή. Εξάλλου, υπό την επίκληση της ενημερώσεως του κοινού περί των ως άνω επιχειρήσεων και προϊόντων, και με σαφή παρακίνηση των ακροατών προς προμήθεια των υπηρεσιών και προϊόντων, πραγματοποιήθηκε αναμφισβητήτως συγκεκαλυμμένη διαφήμιση αυτών ενώ θα έπρεπε να γίνει σαφής διαφήμιση σε ζώνη διαφημίσεως, ούτως ώστε να καταμετρηθεί ως τοιαύτη και να μην υπερβεί τα 12 λεπτά κάθε ώρα. Πλέον τούτου, υπό το πρόσχημα της ενημερώσεως του κοινού, έγινε σαφέστατα επανειλημμένη συγκεκαλυμμένη διαφήμιση της εφημερίδας *real news*, η οποία, όπως προκύπτει εκ του από 4.6.2013 εγγράφου του ραδιοφωνικού σταθμού, δεν ανήκει στην ίδια επιχείρηση. Για τις εν λόγω εκτροπές ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον ραδιοφωνικό σταθμό η διοικητική κύρωση του προστίμου. Λαμβανομένης υπόψη της βαρύτητας της παραβάσεως και του γεγονότος ότι το ύψος επένδυσης του σταθμού ανέρχεται στο ποσόν των 118.997,45 ευρώ, και του γεγονότος ότι έχει επιβληθεί στον ραδιοφωνικό σταθμό με τις υπ' αριθμ. 609/2.12.2008, 168/14.4.2009, 312/7.7.2009, 532/25.10.2010, 540/2.11.2010, 233/20.6.2011, 414/10.10.2011, 74/6.2.2012, 75/6.2.2012, 76/6.2.2012, 77/6.2.2012, 82/6.2.2012, 560/15.10.2012, 91/4.2.2013, 136/11.3.2013, 137/11.3.2013, 138/11.3.2013, 286/10.6.2013, 287/10.6.2013, 405/29.7.2013, αποφάσεις του Ε.Σ.Ρ. διάφορες διοικητικές κυρώσεις, το εν λόγω πρόστιμο καθορίζεται στο ποσό των 10.000 ευρώ. Μειωθήσαν εκ των μελών ο Γεώργιος Στεφανάκης και ο Άρης Σταθάκης, κατά τους οποίους το πρόστιμο θα έπρεπε να καθοριστεί στο ποσό των 3.000 ευρώ».

Με την ΣτΕ 822/2018, κρίθηκε νομίμως αιτιολογημένη η ως άνω κυρωτική απόφαση όσον αφορά τις παραβάσεις: α) της υπέρβασης από τον επίμαχο ραδιοφωνικό σταθμό του μέγιστου ωραίου χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων και β) της συγκεκριμένης προβολής από αυτόν προϊόντων και επιχειρήσεων υπό την πρόφαση της ενημέρωσης του κοινού. Κρίθηκε ωστόσο ότι κακώς του επεβλήθη η κύρωση και για το γεγονός της χορηγίας των ενημερωτικών εκπομπών του, καθώς η απαγόρευση χορηγίας των ενημερωτικών προγραμμάτων καταλαμβάνει υπό την ισχύουσα νομοθεσία αποκλειστικά και μόνον τους τηλεοπτικούς σταθμούς. Δεδομένων αυτών, αναπέμφθηκε η υπόθεση στο ΕΣΡ προκειμένου αυτό να χωρήσει εκ νέου στην επιμέτρηση του προστίμου ως προς τις δύο παραβάσεις των οποίων η τέλεση διαπιστώθηκε αιτιολογημένως.

Ισχυρίζεται η ιδιοκτήτρια του σταθμού εταιρεία ότι η χρηματική κύρωση της είχε επιβληθεί προεχόντως για την παραβίαση της απαγόρευσης χορηγίας σε ραδιοφωνικές ενημερωτικές εκπομπές. Προκύπτει ωστόσο σαφώς, από την απόφαση ΕΣΡ 577/2.12.2013, ότι για την επιλογή της επιβληθείσας ποινής και την επιμέτρηση του ύψους αυτής ελήφθησαν ισομερώς υπόψιν και οι τρεις παραβιάσεις που καταλογίστηκαν αρχικά στον ραδιοφωνικό σταθμό.

III. Υπαγωγή

Ενόψει όλων αυτών, καθίσταται σαφές ότι η εγκαλούμενη εταιρεία υπερβαίνοντας σε πολυάριθμες περιπτώσεις τον μέγιστο ωραίο χρόνο μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων και προβαίνοντας σε συγκεκριμένη προβολή προϊόντων και επιχειρήσεων παραβίασε τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις. Επομένως, πρέπει να επιβληθεί στην εγκαλούμενη εταιρεία διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

Περαιτέρω, με βάση τη βαρύτητα της παραβάσεως και το γεγονός ότι η εγκαλουμένη υπήρξε πολλαπλώς υπότροπη (και) κατά το πρόσφατο παρελθόν για παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας (όπως προκύπτει από τα τηρούμενα στο ΕΣΡ στοιχεία), κρίνεται ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των 6.000 ευρώ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ
Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης

Μεταρρυθμίζει την με αριθμό 577/2.12.2013 κυρωτική του απόφαση.

Δέχεται ότι ο σταθμός της εγκαλουμένης παραβίασε την κείμενη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία υπερβαίνοντας σε πολυάριθμες περιπτώσεις τον μέγιστο ωριαίο χρόνο μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων και προβαίνοντας σε συγκεκριμένη προβολή προϊόντων και επιχειρήσεων, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΛΗΘΙΝΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ιδιοκτήτρια του ραδιοφωνικού σταθμού REAL FM, τη διοικητική κύρωση του προστίμου των 6.000 ευρώ.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστική κατά:

1. Της εταιρείας ΑΛΗΘΙΝΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε. που εδρεύει στον Ταύρο Αττικής στην οδό Δήμητρος 31, με ΑΦΜ 095323216, Δ.Ο.Υ. ΦΑΕΕ Αθηνών.
2. Του Στέργιου Χατζηνικολάου του Παναγιώτη, με ΑΦΜ 033086747, Δ.Ο.Υ. Αγίας Παρασκευής, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 12^η Νοεμβρίου 2018 και δημοσιεύτηκε την 10^η Δεκεμβρίου 2018.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

ΒΑΡΒΑΡΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΑΚΗ